

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties mr. J.J.M.
Uitermark d.t.v. H. Naves, Voorzitter
Raad voor de rechtspraak

Landelijk Bureau
Vakinhoud rechtspraak

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

(088) 3610000
www.rechtspraak.nl

datum 4 juli 2024
ons kenmerk WacB2024/Wet versterking waarborgfunctie Awb
onderwerp Reactie Wetgevingsadviescommissie Bestuursrecht inzake
consultatie wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb

Opmerkingen bij het concept wetsvoorstel

Dienstbaarheidsbeginsel

De Wetgevingsadviescommissie Bestuursrecht van het LOVB (hierna: de commissie) merkt op dat het nieuwe artikel 2.4a van de Awb een open gedragsnorm is die weinig toevoegt aan de bestaande algemene beginselen van behoorlijk bestuur en juridisch moeilijk af te dwingen is. Op basis van de Memorie van Toelichting (hierna: MvT) en de artikelsgewijze toelichting is niet duidelijk of het dienstbaarheidsbeginsel ziet op de inhoud van besluiten of op de voorbereiding van besluiten. Geadviseerd wordt om het wetsvoorstel op dit punt te verduidelijken.

Passend contact met de overheid

In het nieuwe artikel 7:1b, aanhef en onder c, van de Awb, staat dat het eerste lid niet van toepassing is, indien de indiener langdurig onbereikbaar is. In de MvT staat dat deze uitzondering beperkt moet worden uitgelegd. De commissie mist een nadere toelichting wat met “langdurig onbereikbaar” wordt bedoeld en adviseert om hieraan in de MvT nadere duiding te geven.

In het gewijzigde artikel 7:4, tweede lid, van de Awb staat dat het bestuursorgaan belanghebbenden tijdig toegang verleent tot alle op de zaak betrekking hebbende stukken. De commissie adviseert om nader toe te lichten wat wordt verstaan onder “tijdige toegang”.

Wijziging artikel 8:29 van de Awb

De commissie merkt op dat de wijziging van artikel 8:29, derde lid, van de Awb inhoudende dat de bestuursrechter derden in de gelegenheid kan stellen om te vragen om toepassing van artikel 8:29 op door anderen ingebrachte stukken, in de praktijk waarschijnlijk moeilijk werkbaar zal zijn. Het doorsturen van ontvangen stukken is doorgaans vooral een administratieve aangelegenheid die in beginsel zonder rechterlijke tussenkomst plaatsvindt. Als er een bijzonder verzoek in de stukken is gedaan, zoals een 8:29 verzoek, is dat uiteraard anders en wordt dat verzoek wel aan een rechter voorgelegd. In de situatie waar deze nieuwe bepaling betrekking op heeft, wordt echter niet een dergelijk verzoek gedaan. De inhoud van de stukken zou dan aanleiding kunnen zijn om een derde te benaderen met voormelde vraag, terwijl in afwachting van het antwoord daarop de stukken nog niet kunnen worden doorgestuurd. In de praktijk zal dit nauwelijks uitvoerbaar zijn omdat dan in (naar verwachting grote aantallen) zaken in een vroeg stadium door een juridisch medewerker gecheckt moet

datum 4 juli 2024
kenmerk WacB2024/Wet versterking
waarborgfunctie Awb
pagina 2 van 2

worden of er wellicht informatie in staat die betrekking heeft op een derde. Is dit het geval moet door een rechter afgewogen worden of die derde hierover benaderd moet worden. Dat houdt de voortgang van de administratieve fase van zaken enorm op en leidt tot een grote belasting van juridisch medewerkers en rechters. Ook is de vraag welke positie de derde verder in het geschil krijgt; is deze derde partij of verdwijnt de derde van het toneel na een 8:29 beslissing? Een alternatief voor de praktische bezwaren die de commissie ziet zou kunnen zijn dat als het bestuursorgaan of een partij stukken indient die op een derde betrekking hebben, deze verplicht is daar bij het indienen uitdrukkelijk op te wijzen zodat er een aanleiding is om die zaak uit de administratieve stroom te halen en te laten beoordelen.

2.4 Burgerlus

De commissie merkt op dat zij niet verwacht dat er veel gebruik zal worden gemaakt van de burgerlus. Zoals in de MvT is beschreven, zijn er voldoende andere manieren om burgers in de gelegenheid te stellen om hun standpunten of stellingen nader te onderbouwen en wordt daar ook in gevallen die de rechter zinvol acht gebruik van gemaakt. Het doen van een formele tussenuitspraak voor het toepassen van een burgerlus is naar verwachting vaak te bewerkelijk en door de termijnen die in het wetsvoorstel zijn gesteld voor het geven van een reactie, te weten 4 weken, zal het toepassen daarvan snel leiden tot een grote vertraging van de procedure. De praktijk wijst uit dat juist om die redenen nu ook niet veel gebruik wordt gemaakt van de formele bestuurlijke lus. Die wordt door rechters te omslachtig en minder flexibel gevonden en in praktijk wordt er bijna altijd voor gekozen om een informele lus toe te passen.

Verder wijst de commissie erop dat de bestuursrechter op grond van de voorgestelde bepaling een burgerlus 'kan' toepassen. Dit roept de vraag op wanneer wel en wanneer niet hiervan gebruik zal worden gemaakt. Bij de bestuurlijke lus is dit een wezenlijk andere discretionaire ruimte omdat als de rechter er voor kiest deze niet toe te passen, het bestuursorgaan alsnog de mogelijkheid heeft opnieuw te beslissen. Als er geen burgerlus wordt toegepast, zal de consequentie vaak zijn dat in ieder geval die beroepsgrond niet slaagt en daarmee zal in sommige gevallen het beroep ongegrond zijn. De enige optie die betrokkene dan heeft, is in hoger beroep gaan.

Een andere optie zou kunnen zijn om te volstaan met een bepaling dat de rechter de eisende partij in de gelegenheid kan stellen een beroepsgrond nader te onderbouwen of een stelling aannemelijk te maken. Dan kan de rechter zelf kiezen in welke vorm (tussenuitspraak of een andere vorm) dat wordt gedaan en op welke wijze er aan wederhoor wordt gedaan.